

**INFORME D'ADJUDICACIONS DE
CONTRACTACIÓ PÚBLICA DE
L'ADMINISTRACIÓ DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA I DE
LES ENTITATS DEL SEU SECTOR
PÚBLIC REALITZADES DURANT L'ANY
2014**

**Anàlisi dels indicadors de clàusules socials i
d'adjudicatariis pertanyents al Tercer Sector Social**

**Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Oficina de Supervisió i Avaluació
de la Contractació Pública**

Índex

1. Introducció	3
2. Clàusules socials en la contractació	6
3. Anàlisi de la incorporació de clàusules socials en la contractació	7
3.1. Adjudicacions de l'any 2014	7
3.2. Comparativa interanual.....	15
4. Anàlisi del adjudicatari del Tercer Sector Social	23
4.1. Adjudicacions de l'any 2014	23
4.2 Comparativa interanual.....	32
5. Conclusions	41

1. Introducció

Amb la finalitat de promoure la igualtat d'oportunitats laborals i, per tant, d'impulsar l'ocupació de persones amb dificultats d'accés i permanència en el mercat de treball, en els darrers anys s'han endegat diferents polítiques públiques, tant en l'àmbit comunitari, com en l'estatal i l'autonòmic.

El marc normatiu actual en matèria de contractació pública és favorable a la inclusió de criteris socials. El Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprovà el Text refós de la Llei de contractes del sector públic, recull instruments que permeten introduir en la contractació pública consideracions de tipus social com a condicions de solvència, com a criteris d'adjudicació, o com a condicions especials d'execució.

La Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, fa un pas endavant en la incorporació de clàusules socials en la contractació pública oferint noves possibilitats i regulant aspectes derivats de l'aplicació de la darrera directiva.

La Generalitat de Catalunya va aprovar, amb l'Acord de Govern de 9 de desembre de 2009, un catàleg de mesures i d'instruccions a adoptar en l'activitat contractual ordinària dels òrgans de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i dels organismes autònoms, entitats i empreses vinculades o dependents que n'integren el seu sector públic que conté un apartat específic de foment de la incorporació de clàusules socials als plecs de contractació.

Addicionalment, el Govern de la Generalitat de Catalunya aprova anualment una reserva de contractació per al foment dels objectius socials que han d'assolir els departaments de l'Administració de la Generalitat i els seus organismes autònoms, i empreses públiques en la contractació i, una altra, per a centres especials de treball. En concret, i per a l'any 2014, l'Acord de Govern de 6 de maig de 2014 va establir la quantia del període i encarregà a l'Oficina

de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública (en endavant, OSACP) el seguiment del seu compliment.

Per tal de facilitar als òrgans de contractació la inclusió de clàusules socials en la contractació pública, a través de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa (en endavant, JCCA) es va aprovar la *Guia per a la inclusió de clàusules contractuals de caràcter social*, que inclou un recull no taxat de possible clàusules que es poden incloure en cadascuna de les fases dels procediments per a l'adjudicació dels contractes públics. La Instrucció 1/2014, de 9 de gener, de la directora de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública, per a l'increment de la transparència i l'optimització d'aspectes dels procediments de contractació pública, insta els departaments de la Generalitat i al seu sector públic a la integració d'aspectes socials a la contractació pública seguint les indicacions de la Guia.

El mes de setembre de 2012, la Taula d'entitats del Tercer Sector Social i la Generalitat de Catalunya van signar el Pla de Suport al Tercer Sector Social que, entre les 50 mesures que preveu, en contempla 10 destinades a facilitar l'accés del Tercer Sector Social a la contractació pública. El present informe dóna resposta a la mesura consistent en la determinació d'un sistema d'indicadors per al seguiment de la implementació de la Guia de clàusules socials a la Contractació Pública, i en l'anàlisi de la contractació amb centres especials de treball i d'entitats d'inserció sociolaboral.

Entre les funcions de l'OSACP s'hi troba la de promoure que la contractació pública contribueixi al desenvolupament de polítiques d'interès general, entre aquestes, al foment de la inserció social i a la col·laboració amb les entitats del Tercer Sector Social. És en aquest sentit que, amb la voluntat de poder mesurar aspectes relatius a les adjudicacions contractuals que incorporen en els seus plecs clàusules socials, o les adjudicacions que es materialitzen amb entitats del Tercer Sector Social, l'OSACP va impulsar des de la seva creació la incorporació al Registre públic de contractes (en endavant, RPC) de la Generalitat de Catalunya tot un seguit de nous camps d'informació que permetessin quantificar aquests i altres aspectes.

La modificació de la normativa reguladora de l'RPC, establerta per l'Ordre ECO/47/2013, de 15 de març, per la qual es regulà el funcionament i s'aprovà l'aplicació del Registre públic de contractes de la Generalitat de Catalunya, va permetre disposar de dades parcials de les adjudicacions de l'any 2013, les relatives al segon semestre d'aquell any, que amb l'oportú tractament estadístic van fer possible l'elaboració del primer informe de les dades relatives a la incorporació de clàusules socials en les adjudicacions de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic. Com a continuació d'aquell informe, s'analitzen en aquest les dades relatives a la totalitat d'adjudicacions de l'any 2014 i també la comparativa i evolució interanual entre els anys 2013 i 2014.

L'informe analitza la incorporació de clàusules socials, sense determinar el tipus de clàusula social, ni el nombre de clàusules a cada contracte, sens perjudici que en un futur, i a mida que s'incorporin nous camps de dades a l'RPC, es pugui entrar a determinar aquella informació addicional. En el moment de la comunicació a l'RPC dels camps de clàusules socials per part dels òrgans de contractació, la Guia de clàusules socials aprovada per la JCCA considerava com a clàusula social determinades obligacions legals de caràcter social i és possible que alguns òrgans de contractació hagin comunicat a l'RPC alguna d'aquestes obligacions com a clàusules socials. Actualment, la Guia ja inclou unes indicacions sobre el tipus de clàusules que cal considerar com a clàusules socials a efectes de la seva comunicació a l'RPC, que són aquelles que valoren aspectes més enllà de l'estricta compliment d'obligacions legals.

L'objectiu principal de l'informe és analitzar l'evolució dels indicadors d'inclusió de clàusules socials i de la contractació amb el Tercer Sector. No obstant això, es preveu que la divulgació d'aquestes dades contribueixi indirectament a potenciar aquestes pràctiques a l'Administració de la Generalitat de Catalunya i a les entitats del seu sector públic. És, per tant, un punt de partida per al coneixement del nivell d'incorporació de clàusules socials en la contractació pública i permetrà determinar la seva evolució amb les mesures i les indicacions articulades per la pròpia OSACP i d'altres entitats.

2. Clàusules socials en la contractació

Tot partint de la definició de *clàusula* com aquell text que estableix pactes, disposicions o condicions que regeixen el contingut d'una relació contractual, determinarem fàcilment que les *clàusules socials* poden ser definides com la inclusió de determinats criteris en els procediments de contractació pública, en aplicació dels quals són incorporats en el contracte aspectes de política social.

Alguns d'aquests aspectes de política social són, només a tall d'exemples, el foment de la igualtat d'oportunitats laborals entre homes i dones, de l'accés a l'ocupació de persones amb discapacitat, amb risc d'exclusió social o amb dificultats d'accés al mercat laboral, de l'accessibilitat, del comerç just, o de la garantia del compliment dels estàndards socials.

D'acord amb el marc legal vigent, la incorporació d'aquestes clàusules socials en els plecs o documents reguladors de la contractació pot ser realitzada mitjançant els següents tipus de disposicions o condicions:

1. Com a criteri de capacitat, sempre que hi hagi una vinculació directa amb l'objecte del contracte, com seria el cas, per exemple, de l'acreditació d'una experiència específica en matèria d'inserció sociolaboral en un contracte que tingui per objecte l'execució d'un projecte d'inserció laboral.
2. Com a criteri d'adjudicació, sempre que també hi hagi una vinculació directa amb l'objecte del contracte, com seria el cas, per exemple, del grau d'introducció de mesures de conciliació de la vida familiar i laboral, per part de les diferents empreses licitadores, en els contractes que tinguin per objecte el desenvolupament d'accions positives de gènere.
3. Com a condició especial d'execució, sempre que sigui compatible amb el dret comunitari i que s'indiqui en l'anunci de licitació i en el plec o en el contracte, com seria el cas, per exemple, del compliment, per part de l'empresa adjudicatària, del principi d'igualtat d'oportunitats de les

persones amb discapacitat, evitant discriminacions, directes o indirectes, per raó de discapacitat.

4. Com a criteri d'adjudicació adicional -d'aplicació en els supòsits en què dues o més proposicions contractuals s'igualin com a més avantatjoses, segons la ponderació establerta en base als criteris d'adjudicació- com seria el cas d'atorgar preferència en l'adjudicació del contracte a les proposicions presentades pels licitadors amb un major percentatge en la seva plantilla de persones amb discapacitat per sobre de les obligacions legals existents.

Totes les possibilitats d'inclusió de clàusules socials en els plecs de contractació estan extensament recollides a l'esmentada *Guia per a la inclusió de clàusules contractuals de caràcter social* aprovada per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

3. Anàlisi de la incorporació de clàusules socials en la contractació

3.1. Adjudicacions de l'any 2014

La taula 1 reflecteix el nombre i l'import total d'adjudicacions efectuades l'any 2014 segons s'hi hagin incorporat o no clàusules socials. Observant les dades s'aprecia com, en percentatge relatiu, el 25,3% del total d'adjudicacions han incorporat clàusules socials, que representen un 25,8% de l'import total adjudicat. En valors absoluts, 1.856 adjudicacions d'un total de 7.333 van incorporar clàusules socials en els procediments per a la seva adjudicació, que van assolir 413 milions d'euros (M€), d'un volum econòmic total adjudicat de 1.603 M€.

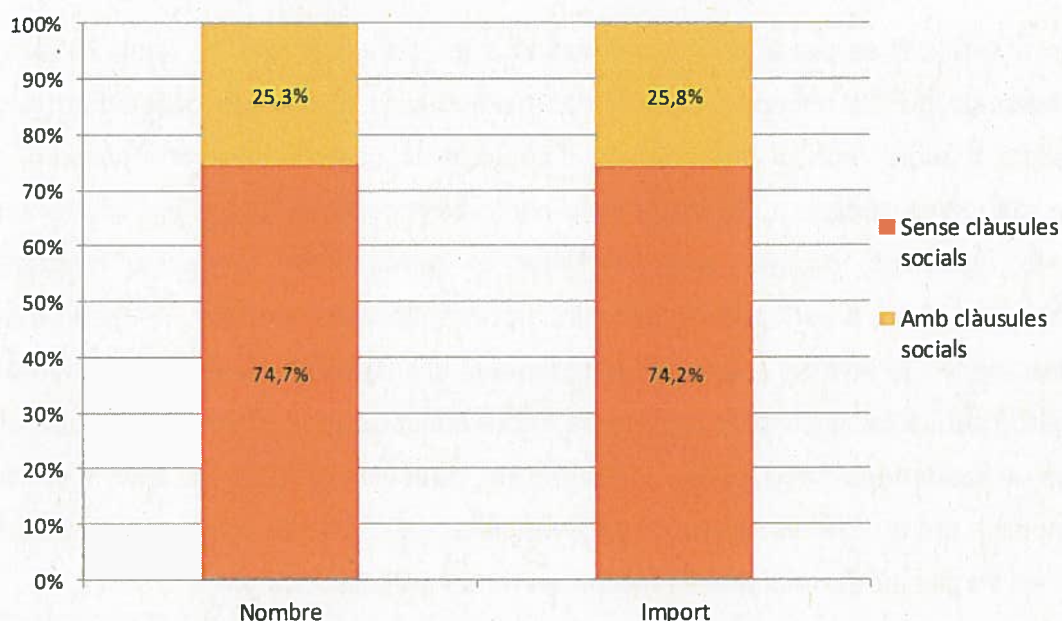
Taula 1. Adjudicacions segons incorporació de clàusules socials. 2014

	Nombre	%	Import	%
Sense clàusules	5.477	74,7%	1.190.329.635,59	74,2%
Amb clàusules	1.856	25,3%	412.966.978,10	25,8%
Total	7.333	100,0%	1.603.296.613,69	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

El gràfic A permet apreciar el pes específic del nombre i import de les adjudicacions que han incorporat clàusules socials en els plecs d'adjudicació enfront d'aquelles que no els han incorporat. Es pot considerar que una quarta part de les adjudicacions, tant en nombre com en import, incorporen clàusules socials en les condicions o els criteris que regeixen l'adjudicació.

Gràfic A. Distribució del nombre i de l'import de les adjudicacions segons incorporació de clàusules socials. 2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

A la taula 2 s'analitzen les adjudicacions que han incorporat clàusules socials, en funció del procediment utilitzat per a la seva adjudicació, en contrast amb les adjudicacions que no les han incorporat. Per a l'adjudicació dels contractes que han incorporat clàusules socials s'ha utilitzat, majoritàriament, el procediment obert tant pel que fa al nombre, 52,2%, com pel que fa a l'import, 56,8%.

Taula 2. Nombre i import d'adjudicacions segons incorporació de clàusules socials i procediment d'adjudicació. 2014

Procediment	Amb clàusules					Sense clàusules				
	Nombre	%	Import	%	MITJANA	Nombre	%	Import	%	MITJANA
Obert	968	52,2%	234.646.940,58	56,8%	242.404	2.092	38,2%	584.993.053,47	49,1%	279.633
Negociat	628	33,8%	155.261.612,46	37,6%	247.232	2.487	45,4%	322.012.560,57	27,1%	129.478
Derivat d'acord marc	252	13,6%	22.913.082,21	5,5%	90.925	691	12,6%	214.954.049,46	18,1%	311.077
Altres	8	0,4%	145342,85	0,0%	18.168	207	3,8%	68.369.972,09	5,7%	330.290
Total	1.856	100,0%	412.966.978,10	100,0%	222.504	5.477	100,0%	1.190.329.635,59	100,0%	217.332

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

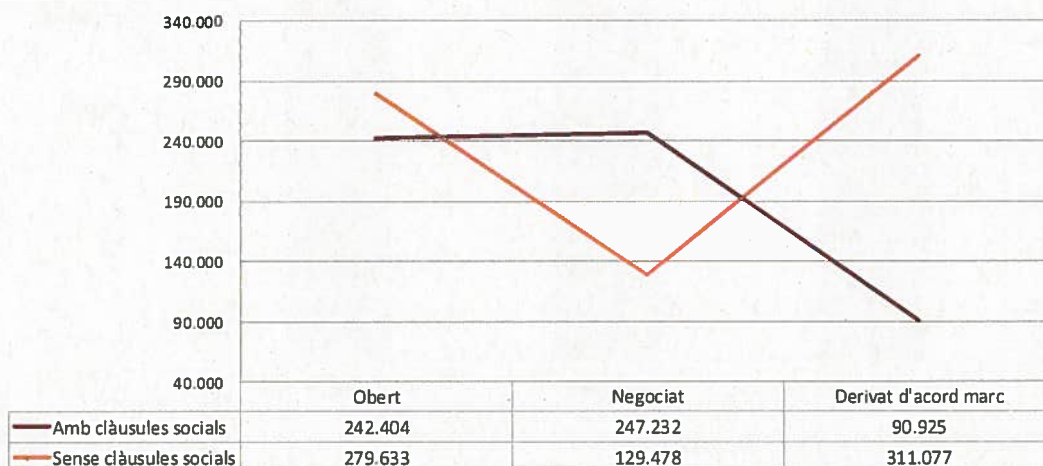
Atenent al pes específic de l'import dels contractes adjudicats amb clàusules socials, segueix al procediment obert el procediment negociat, amb el 37,6% de l'import total adjudicat, i a continuació hi trobem els contractes derivats d'acord marc, amb el 5,5% d'aquest import total. Pel que fa al nombre, la representativitat dels procediments negociats amb clàusules socials és del 33,8% dels 1.856 procediments observats i del 13,6% pel que fa als derivats d'acord marc.

En el gràfic B es pot apreciar, pel que fa a les adjudicacions de l'any 2014, la diferència de les mitjanes entre l'import adjudicat i el nombre dels contractes licitats d'acord amb el procediment d'adjudicació utilitzat, segons incorporin o no clàusules socials. La mitjana dels contractes és superior en els contractes amb clàusules socials quan s'utilitza el procediment negociat respecte l'observada per a contractes que no incorporen clàusules socials, i el resultat és clarament a la inversa quan els procediments utilitzats són els derivats d'acords marc i sense tanta diferència quan es tracta dels oberts. Això ens indica que en els procediments negociats, s'incorporen clàusules socials si són d'elevat import i, pel que fa als oberts, la rellevància econòmica del contracte no és tan decisiva per a determinar si s'incorporen o no clàusules socials.

L'anàlisi més detallada ha permès observar que existeixen acords marc, com poden ser alguns dels licitats per part de la Comissió Central de Subministraments, que en el moment de la licitació del propi acord marc incorporen clàusules socials, ja sigui com a condicions especials d'execució o com a criteris d'adjudicació, amb la indicació que aquestes clàusules es prendran en compte per a la selecció dels operadors econòmics en l'acord marc i, fins i tot, en ocasions per a l'adjudicació dels contractes derivats de l'acord marc. Per tant, els contractes derivats d'acords marc que han incorporat clàusules socials en la licitació del propi acord marc, cal considerar que també les contenen, perquè les empreses adjudicatàries han de complir els compromisos adquirits en el moment que foren seleccionades per formar part de l'acord marc. S'ha constatat que alguns dels òrgans de contractació no han tingut en compte aquest aspecte a l'hora d'informar aquest tipus d'adjudicacions a l'RPC i, per aquest motiu, el nombre de contractes derivats

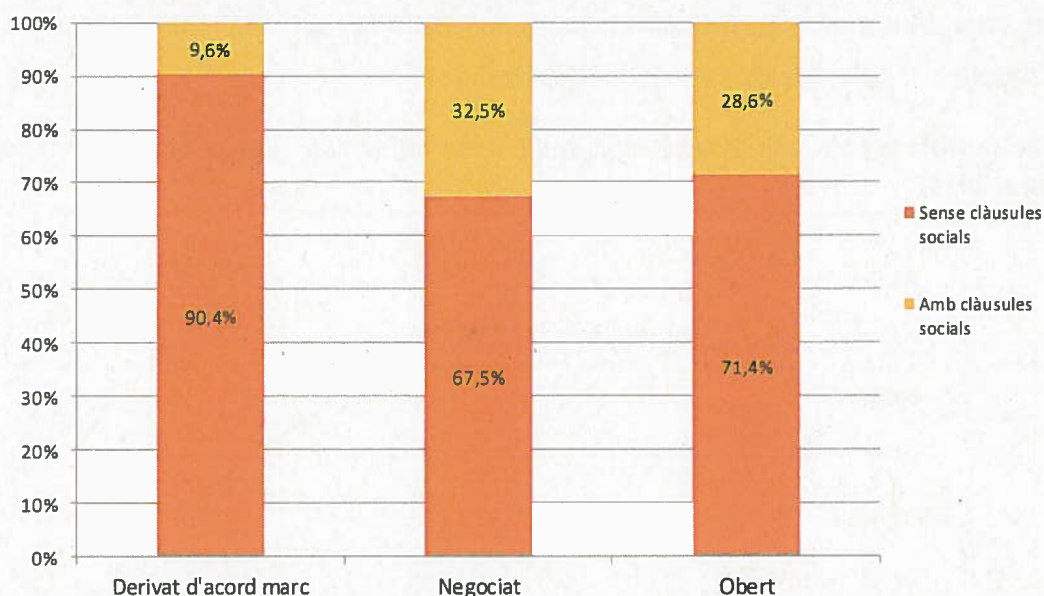
d'acord marc informats amb incorporació de clàusules socials és menor al real. Caldrà doncs, fer coneixedors als òrgans de contractació de tots aquests aspectes, tant a efectes de comunicació de les dades a l'RPC com per garantir el seguiment correcte de l'execució del contracte

Gràfic B. Mitjana contractual segons procediment d'adjudicació i incorporació de clàusules socials. 2014

Al gràfic C s'estableix la comparativa entre l'import total adjudicat per cada procediment d'adjudicació segons hagi incorporat o no clàusules socials. El 28,6% de l'import total adjudicat per procediment obert correspon a adjudicacions que van incorporar clàusules socials i aquest percentatge s'incrementa fins al 32,5% en procediments negociats, i decreix fins al 9,6% en contractes derivats d'acord marc. El percentatge observat en els derivats d'acord marc seria superior si es comunicuessin com a licitacions que han contemplat la inclusió de clàusules socials, aquells contractes derivats d'acords marcs que han incorporat clàusules socials en el moment de la licitació del propi acord marc, per considerar que els contractes derivats també han contemplat aquestes clàusules. Aquestes dades, juntament amb les del gràfic B, evidencien que hi ha un clar marge de millora en la inclusió de clàusules socials, en especial pel que fa a les adjudicacions de contractes derivats d'acord marc.

Gràfic C. Distribució de l'import adjudicat segons procediment d'adjudicació i incorporació de clàusules socials. 2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Atenent al tipus de contracte adjudicat, segons es desprèn de la taula 3, la major part de les 1.856 adjudicacions que van incorporar clàusules socials, va correspondre a contractes de subministraments, amb un 60,2% d'aquest total que suposen 1.117 adjudicacions, que representen el 24,4% de l'import total d'adjudicacions amb incorporació de clàusules socials. Pel que fa a l'import, la tipologia més rellevant va ser la de gestió de serveis públics, que, amb un 29% dels 413 M€ adjudicats, va assolir un import de 119,7 M€, si bé en nombre, només suposa el 5,1% del total amb 94 adjudicacions.

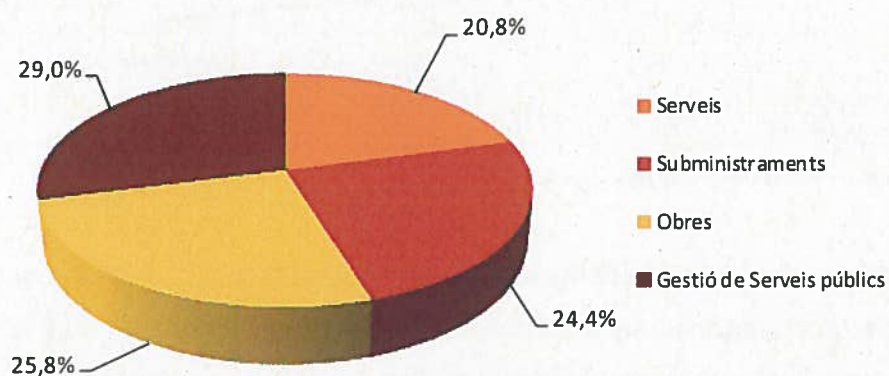
Taula 3. Nombre i import d'adjudicacions segons incorporació de clàusules socials i tipus de contracte. 2014

Tipus de contracte	Amb clàusules					Sense clàusules				
	Nombre	%	Import	%	MITJANA	Nombre	%	Import	%	MITJANA
Serveis	454	24,5%	86.067.664,75	20,8%	189.576	2.748	50,2%	404.508.338,83	34,0%	147.201
Subministraments	1.117	60,2%	100.608.176,58	24,4%	90.070	2.223	40,6%	555.105.046,90	46,6%	249.710
Obres	175	9,4%	106.403.233,71	25,8%	608.018	257	4,7%	71.084.100,27	6,0%	276.592
Gestió de serveis públics	94	5,1%	119.692.643,86	29,0%	1.273.326	211	3,9%	99.376.787,34	8,3%	470.980
Administratiu especial	16	0,9%	195.259,20	0,05%	12.204	36	0,7%	2.112.621,16	0,2%	58.684
Concessió Obra Pública	0	0,0%	0,00	0,0%	0	1	0,02%	0,01	0,0%	0
Col·laboració Público-Privado	0	0,0%	0,00	0,0%	0	1	0,02%	58142741,08	4,9%	58.142.741
Total	1.856	100,0%	412.966.978,10	100,0%	222.504	5.477	100,0%	1.190.329.635,59	100,0%	59.345.908

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

El pes específic dins el total del volum econòmic adjudicat l'any 2014 amb contractes que inclouen clàusules socials en la seva licitació, es fa palès en el gràfic D, en el que les tipologies de gestió de serveis públics i obres, que representen amb el 54,8% més de la meitat del volum econòmic total adjudicat per aquestes adjudicacions.

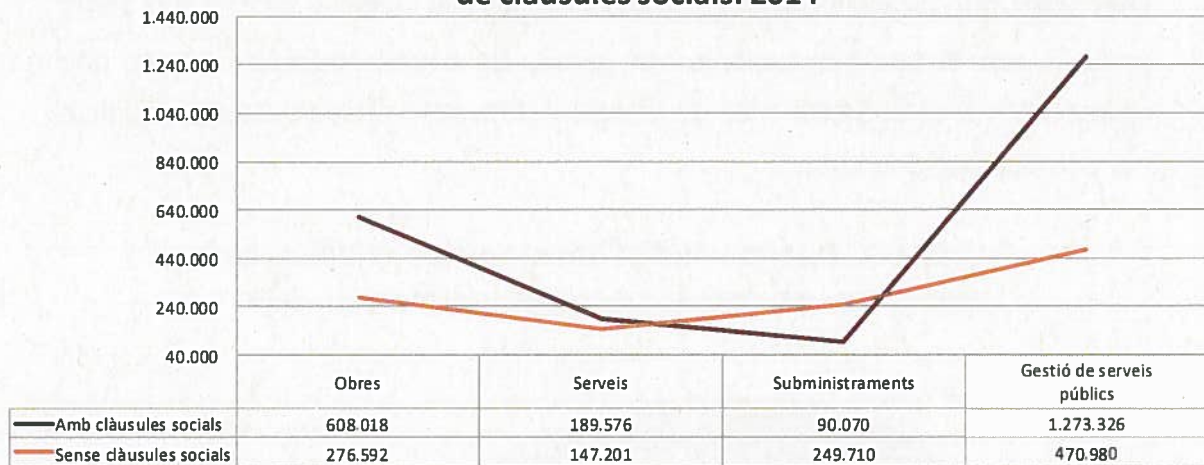
Gràfic D. Distribució de l'import de les adjudicacions amb clàusules socials per tipus contractual. 2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

En el gràfic E es pot apreciar la diferència de les mitjanes dels contractes adjudicats d'acord amb el tipus de contracte adjudicat, segons incorporin o no clàusules socials. La mitjana dels contractes és superior en els contractes amb clàusules socials quan s'adjudiquen contractes d'obres i gestió de serveis públics respecte l'observada per a contractes que no incorporen clàusules socials. Aquest resultat és a la inversa quan el tipus de contracte adjudicat és de subministraments i gairebé no existeix diferència si es tracta de contractes de serveis. Això ens indica que els contractes d'obres i de gestió de serveis públics d'elevat import incorporen clàusules socials, és a dir, quan el contracte té major pes econòmic, fet que generalment es correspon amb una major complexitat. Contràriament, quan els contractes de subministraments són econòmicament més elevats, no incorporen majoritàriament clàusules socials.

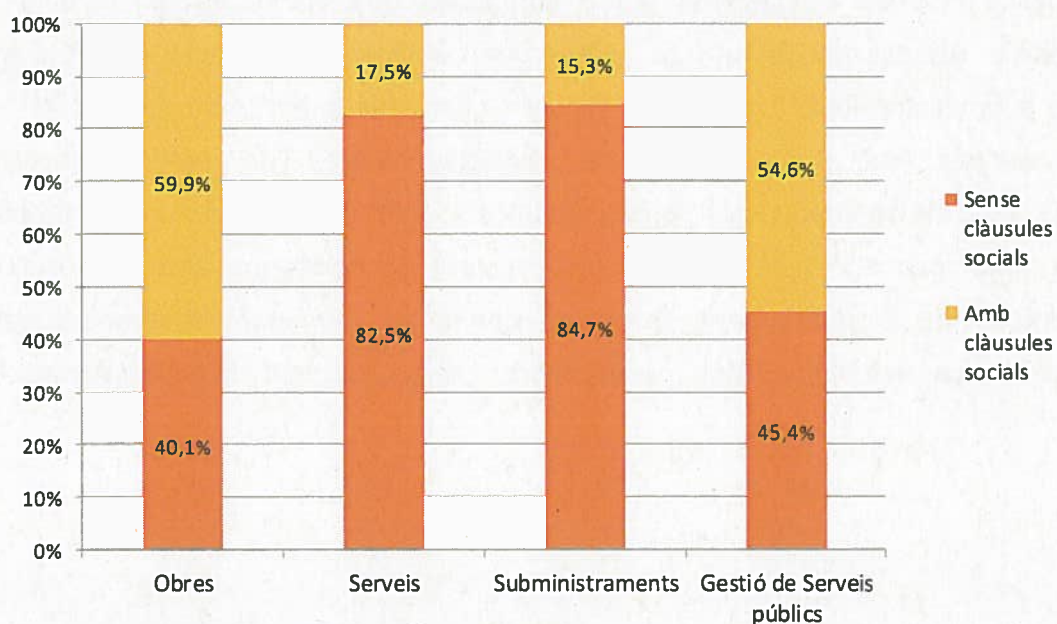
Gràfic E. Mitjana contractual segons tipus de contracte i incorporació de clàusules socials. 2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Al gràfic F s'estableix la comparativa entre l'import total adjudicat per cada tipus de contracte segons hagi incorporat o no clàusules socials. El 59,9% de l'import total adjudicat en contractes d'obres i el 54,6% dels contractes de gestió de serveis públics correspon a adjudicacions que van incorporar clàusules socials. Pel que fa a la resta de tipologies, el percentatge d'import adjudicat amb licitacions que incorporen clàusules socials oscil·la des del 17,5% dels contractes de serveis fins el 15,3% dels contractes de subministraments.

Gràfic F. Distribució de l'import adjudicat segons tipus de contracte i incorporació de clàusules socials. 2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Les dades obtingudes amb l'anàlisi dels gràfics E i F permeten identificar els tipus de contractes sobre els quals caldria incidir en major mesura per tal d'incrementar el nombre d'adjudicacions que incorporen clàusules socials. S'evidencia que hi ha un ampli marge de millora en la inclusió de clàusules socials, en especial, pel que fa a les adjudicacions de contractes de subministraments d'elevat import i en els de serveis amb independència del seu import. El marge de millora en contractes d'obres i gestió de serveis públics s'hauria de focalitzar en els de menor import.

En relació a les 1.856 adjudicacions, per import de 413 M€, comunicades a l'RPC que van incorporar clàusules socials, podem apreciar a la taula 4 els percentatges del nombre i import d'aquestes que van ser adjudicades, per una banda, pels departaments de la Generalitat de Catalunya i, per l'altra, pels ens del seu sector públic, incloent les Universitats. Els departaments van incorporar clàusules socials en el 16,5% de les seves adjudicacions, per un import que representava el 17,6% de l'import total adjudicat per aquests. Els percentatges observats per als ens i les Universitats va ser superior. Així, pel que fa al nombre, va arribar al 27,4% del total de 5.899 adjudicacions, que varen suposar el 29,8% de l'import total adjudicat per aquest grup. Existeix, doncs, un clar marge de millora pel que fa a la inclusió de clàusules socials en les licitacions de contractes, i de manera especial en l'àmbit dels departaments.

Taula 4. Adjudicacions segons incorporació de clàusules socials i àmbit. 2014

Àmbit Clàusules socials	Departaments				Ens			
	Nombre	%	Import	%	Nombre	%	Import	%
Sense clàusules	1.197	83,5%	441.329.245,24	82,4%	4.280	72,6%	749.000.390,35	70,2%
Amb clàusules	237	16,5%	94.455.060,98	17,6%	1.619	27,4%	318.511.917,12	29,8%
Total	1.434	100,0%	535.784.306,22	100,0%	5.899	100,0%	1.067.512.307,47	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

En relació als òrgans de contractació, a la taula 5, s'apleguen aquells òrgans més significatius, tant pel que fa a l'import en valors absoluts, com al percentatge respecte al seu volum econòmic adjudicat, que han incorporat clàusules socials en les licitacions.

Taula 5. Òrgans de contractació remarcables per la incorporació de clàusules socials en les seves adjudicacions. 2014

Òrgan de contractació	Nombre	%	Import	%	Òrgan de contractació	Nombre	%	Import	%
Agència de l'Habitatge de Catalunya					Territori i Sostenibilitat				
Sense clàusules	56	82,4%	6.378.697,87	38,0%	Sense clàusules	15	19,0%	56.608.961,63	66,1%
Amb clàusules	12	17,6%	10.415.314,45	62,0%	Amb clàusules	64	81,0%	28.992.038,94	33,9%
Subtotal	68	100,0%	16.794.012,32	100,0%	Subtotal	79	100,0%	85.601.000,57	100,0%
Consorci Sanitari Integral					IFERCAT				
Sense clàusules	0	0,0%	0,00	0,0%	Sense clàusules	24	85,7%	2.510.715,99	31,9%
Amb clàusules	65	100,0%	16.115.237,57	100,0%	Amb clàusules	4	14,3%	5.356.690,89	68,1%
Subtotal	65	100,0%	16.115.237,57	100,0%	Subtotal	28	100,0%	7.867.406,88	100,0%
Corporació Salut Maresme i Selva					Infraestructures de la Generalitat de Catalunya S.A.U.				
Sense clàusules	2	8,3%	315.170,24	4,9%	Sense clàusules	557	81,6%	25.327.848,19	24,1%
Amb clàusules	22	91,7%	6.158.718,49	95,1%	Amb clàusules	126	18,4%	79.789.346,45	75,9%
Subtotal	24	100,0%	6.473.888,73	100,0%	Subtotal	683	100,0%	105.117.194,64	100,0%
Corporació Sanitària Parc Taulí					Institut Català d'Oncologia				
Sense clàusules	1	0,2%	292.106,70	0,5%	Sense clàusules	18	64,3%	573.830,29	8,6%
Amb clàusules	497	99,8%	55.370.001,91	99,5%	Amb clàusules	10	35,7%	6.132.529,71	91,4%
Subtotal	498	100,0%	55.662.108,61	100,0%	Subtotal	28	100,0%	6.706.360,00	100,0%
Benestar Social i Família					Servei Català de la Salut				
Sense clàusules	312	76,7%	112.736.660,46	64,6%	Sense clàusules	37	12,5%	7.508.685,36	9,5%
Amb clàusules	95	23,3%	61.888.196,98	35,4%	Amb clàusules	260	87,5%	71.827.018,35	90,5%
Subtotal	407	100,0%	174.624.857,44	100,0%	Subtotal	297	100,0%	79.335.703,71	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

S'aprecia com la Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell incorpora clàusules socials en el 99,8% de les seves adjudicacions, i el Consorci Sanitari Integral al 100% del seu volum econòmic adjudicat. Tant pel volum econòmic adjudicat com pel percentatge que aquest suposa sobre el seu import total adjudicat, són remarcables Infraestructures de la Generalitat de Catalunya SAU, que, amb 79,8 M€, assoleix el 75,9% del seu total adjudicat amb contractes que van incorporar clàusules socials, seguit del Servei Català de la Salut, amb 71,8 M€, que van suposar el 90,5% del seu total adjudicat. Entre els departaments són remarcables, com ja s'ha comentat amb anterioritat, els de Benestar Social i Família i el de Territori i Sostenibilitat. Ja a més distància, pel que fa al l'import absolut adjudicat, se situarien la Corporació de Salut del Maresme i la Selva, amb el 95,1%, i l'Institut Català d'Oncologia, amb el 91,4% del seus import totals adjudicats amb licitacions que van incorporar clàusules socials.

3.2. Comparativa interanual

Tal i com s'ha comentat amb anterioritat, la incorporació de nous camps de dades a l'RPC ha permès disposar de dades relatives a la incorporació de clàusules socials en els expedients de contractació per al segon semestre de l'any 2013 i per a la totalitat de l'any 2014.

Es, per tant, oportú establir una comparativa entre aquests dos períodes i observar-ne la seva evolució. Cal, però, tenir present que, pel que fa a l'any 2013, només es disposa de dades relatives al segon semestre i, per tant, s'han de tenir en compte algunes consideracions de tractament estadístic que permeten comparar-les amb una anualitat sencera, la de l'any 2014. Per aquest motiu s'extrapolen els resultats d'aquell segon semestre a la totalitat d'adjudicacions de l'any 2013 i s'obtenen així uns volums força aproximats del nombre i import d'adjudicacions amb incorporació de clàusules socials referits al total d'aquell any. Aquest tractament ja va ser exposat en l'elaboració de l'informe de clàusules socials corresponents a l'any 2013¹.

A la taula 6 s'aprecia que l'import absolut de les adjudicacions que van incorporar clàusules socials l'any 2013 va assolir 325,3 M€, i el de l'any 2014 va créixer fins als 413 M€. Això representa una evolució interanual d'un any respecte l'altre del 26,9%. Pel que fa al nombre, l'any 2013, 1.310 adjudicacions van incorporar clàusules socials en els seus expedients de contractació, i l'any 2014 el nombre d'aquestes adjudicacions es va elevar fins les 1.856. Això representa una evolució interanual del 41,7%. El creixement en termes absoluts és de 546 adjudicacions per import de 87 M€.

Taula 6. Evolució del nombre i de l'import de les adjudicacions amb clàusules socials. 2013-2014

Concepte	2013	2014	Evolució interanual	Increment interanual
Import	325.329.863	412.966.978	26,9%	87 M€
Nombre	1.310	1.856	41,7%	546

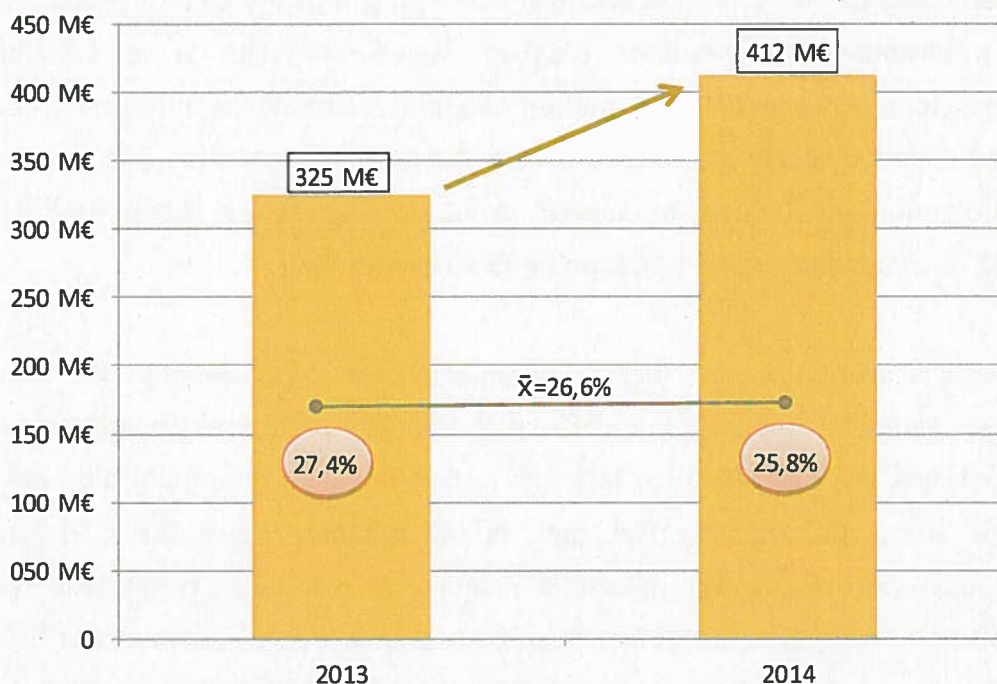
Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

En el gràfic G s'observa el creixement de l'import absolut de les adjudicacions que incorporaven clàusules socials en els seus expedients l'any 2014 respecte a l'any 2013. També hi figuren els percentatges relatius que aquests import suposen respecte l'import total adjudicat cada any, que són, respectivament, del 27,4% i del 25,8%. Aquests percentatges anuals permeten establir el percentatge relatiu mitjà de l'import d'adjudicacions que incorporen clàusules

¹ Veure Informe de clàusules socials i d'adjudicatariis pertanyents al Tercer Sector Social de l'any 2013.

socials, en el 26,6%. Això ens indica que de mitjana, el 26,6% de l'import adjudicat incorpora clàusules socials.

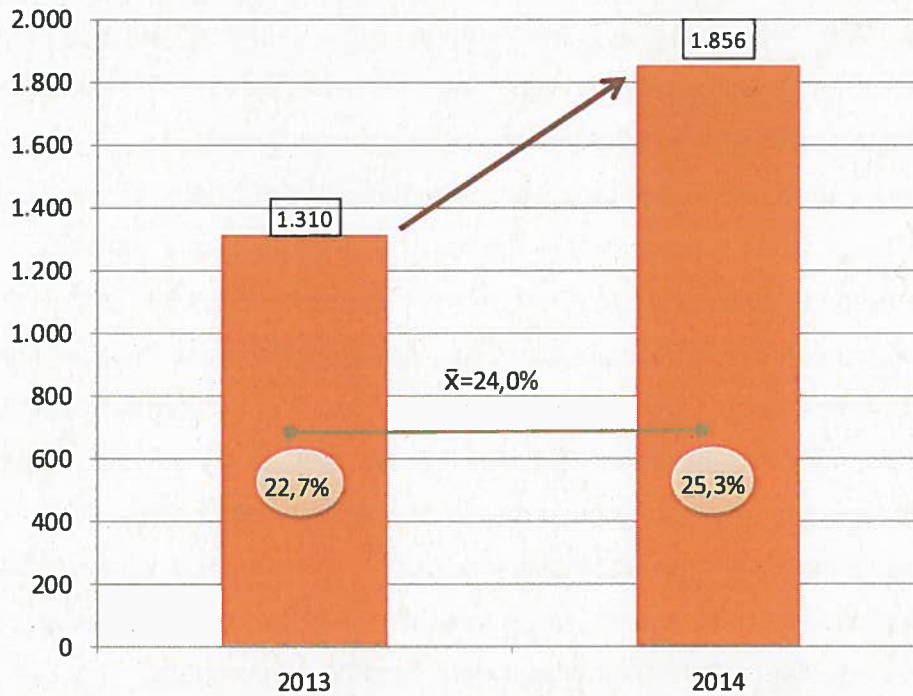
Gràfic G. Evolució de l'import de les adjudicacions amb clàusules socials. 2013-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Aquestes mateixes dades relatives al nombre, es representen al gràfic H, en el qual s'observa que el nombre d'adjudicacions que van incorporar clàusules socials l'any 2013 va ser de 1.310, sensiblement inferior a les 1.856 de l'any 2014. Els percentatges que aquestes observacions representen respecte al total d'adjudicacions de cada any són, respectivament, del 22,7% i del 25,3%. Això ens permet establir el percentatge relatiu mitjà del nombre d'adjudicacions que incorporen clàusules socials, en el 24%. Aquesta dada indica que de mitjana, el 24% del total d'adjudicacions incorpora clàusules socials.

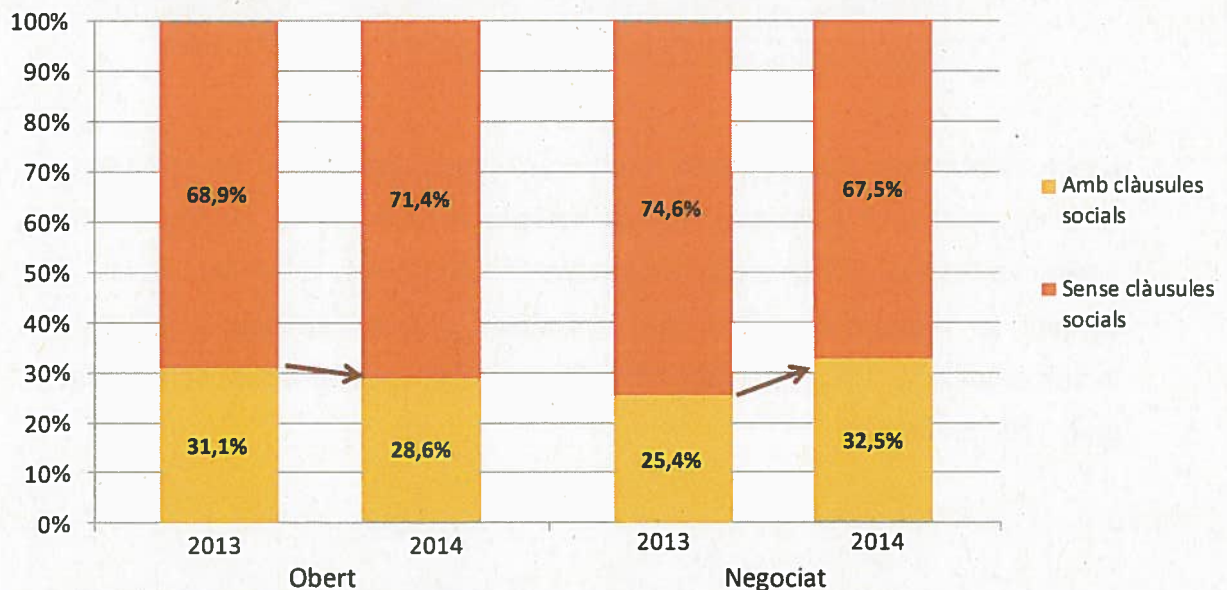
Gràfic H. Evolució del nombre de les adjudicacions amb clàusules socials. 2013-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

En el gràfic I es representen els percentatges relatius dels imports adjudicats els anys 2013 i 2014, pels procediments obert i negociats, corresponents a aquells expedients que van incorporar clàusules socials, respecte l'import total adjudicat per cada procediment.

Gràfic I. Comparativa de la distribució de l'import adjudicat segons procediment d'adjudicació i incorporació de clàusules socials. 2013-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

S'observa que l'import adjudicat per procediment obert es manté força estable, oscil·lant del 31,1% al 28,6% dels imports totals adjudicats cada any per aquest procediment. Això determina un percentatge mitjà d'import adjudicat per procediment obert amb expedients que incorporaven clàusules socials del 29,8% de l'import total adjudicat mitjançant aquest procediment.

Pel que fa als expedients adjudicats per procediments negociats, s'aprecia un creixement l'any 2014 respecte les dades observades l'any anterior. El percentatge de l'any 2013 se situa en el 25,4% i evoluciona fins al 32,5%, l'any 2014, dels imports totals adjudicats cada any per aquests procediments. Això determina un percentatge mitjà d'import adjudicat per procediments negociats amb expedients que incorporaven clàusules socials, del 28,9% de l'import total adjudicat mitjançant aquest procediment. L'evolució interanual posa de manifest que l'import de contractes que incorporen clàusules socials adjudicat per procediment obert es manté força estable, mentre que l'adjudicat per procediment negociat registre un increment de 7 punts percentuals.

Taula 7. Comparativa de la distribució del nombre i de l'import segons procediment d'adjudicació i incorporació de clàusules socials. 2013-2014

Procediment		2013	2014	Increment interanual
Import	Obert	224.534.100	234.646.941	10 M€
	Negociat	79.807.414	155.261.612	75 M€
Nombre	Obert	634	968	334
	Negociat	449	628	179

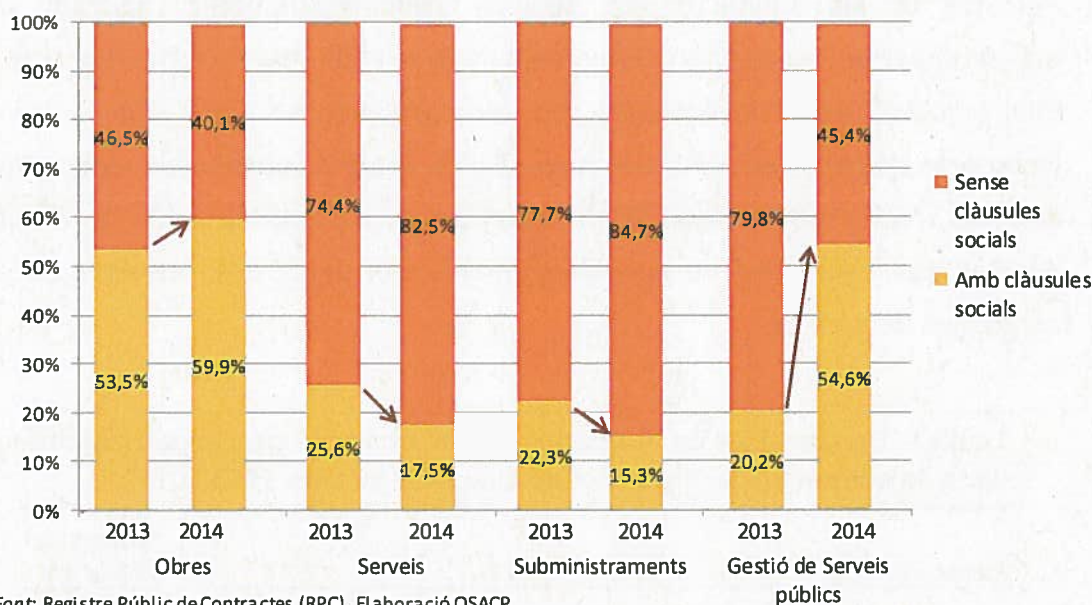
Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

L'increment dels contractes amb incorporació de clàusules socials, tant pel que fa al nombre com a l'import, queda palès a la taula 7, on s'aprecia el fort creixement del nombre de contractes que van incorporar clàusules socials. En concret, el nombre de contractes adjudicats per procediment obert es va incrementar amb 334 adjudicacions, i els adjudicats per procediment negociats amb 179 contractes.

Si analitzem els imports absoluts adjudicats per cada procediment també s'aprecia un increment. Així, l'import dels contractes adjudicats per procediment obert que van incorporar clàusules socials es va incrementar amb 10M€ i els adjudicats per procediments negociats amb 75 M€.

En el gràfic J es representen els percentatges relatius dels imports adjudicats els anys 2013 i 2014 per cada tipus de contracte corresponents a aquells expedients que van incorporar clàusules socials, respecte l'import total adjudicat pels diferents tipus contractuals.

Gràfic J. Comparativa de la distribució de l'import segons tipus de contracte i incorporació de clàusules socials. Any 2013-2014

En aquest gràfic s'aprecia que, pel que fa a l'import dels contractes d'obres que van incorporar clàusules socials de l'any 2014, s'incrementa en 6 punts percentuals respecte l'any anterior, i assoleix el 60% de tot l'import adjudicat en aquest tipus de contractes. Així, els contractes d'obres són la tipologia contractual majoritària en percentatge relatiu d'import pel que fa a la incorporació de clàusules socials, respecte el total adjudicat per cada tipus de contractes. Molts d'aquest tipus de contractes han estat adjudicats per Infraestructures de la Generalitat de Catalunya SAU i per l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

A aquest tipus de contractes el segueixen els contractes de gestió de serveis públics, que han incrementat molt notablement l'import adjudicat amb contractes que van incorporar clàusules socials d'un any a l'altre, per passar del 20,2% observat, l'any 2013, al 54,6% de l'any 2014, dels seus respectius import totals adjudicats en contractes de gestió de serveis públics. Són, per tant, el tipus contractual que més increment ha enregistrat en el percentatge relatiu respecte el total que representen els contractes amb clàusules socials. Aquest increment es deu a l'elevat import adjudicat en aquest tipus de contractes per part del Departament de Benestar Social i Família i del Servei Català de la Salut.

Pel que fa als contractes de serveis i subministraments, aquests van experimentar un descens en els percentatges relatius dels imports, respecte el total adjudicat en cada tipologia, que representaven els contractes que van incorporar clàusules socials, d'un any a l'altre. Aquesta observació es confirma amb els resultats de la taula 8, on s'aprecia el descens de 5 M€ de l'import absolut dels contractes de subministraments i el de 32 M€ observat en els contractes de serveis.

Taula 8. Comparativa de la distribució del nombre i de l'import segons tipus de contracte i incorporació de clàusules socials. 2013-2014

Procediment		2013	2014	Increment interanual
Import	Serveis	118.491.526	86.067.665	-32 M€
	Subministraments	105.587.774	100.608.177	-5 M€
	Obres	76.035.135	106.403.234	30 M€
	Gestió serveis públics	20.829.063	119.692.644	99 M€
Nombre	Serveis	369	454	85
	Subministraments	769	1.117	348
	Obres	125	175	50
	Gestió serveis públics	43	94	51

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Contràriament, l'import dels contractes d'obres es va incrementar amb 30 M€ i el dels contractes de gestió de serveis de públics va regular un creixement de 99 M€.

Així, veiem que, pel que fa al nombre, tots els tipus de contractes van experimentar un creixement. El més significatiu es va observar en els contractes de subministraments, amb un increment de 348 adjudicacions, si bé, com ja s'ha comentat, va disminuir el seu import absolut. A aquest fort creixement el segueixen en importància les 85 adjudicacions en serveis, les 51 en contractes de gestió de serveis públics i les 50 en obres.

4. Anàlisi dels adjudicataris del Tercer Sector Social

4.1. Adjudicacions de l'any 2014

El Govern de la Generalitat de Catalunya estableix una reserva específica en determinats tipus contractuals de la contractació pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i les entitats del seu sector públic, per a entitats pertanyents al Tercer Sector Social, addicional a les adjudicacions que poden obtenir en règim de lliure concurrència.

Aquella reserva és acordada anualment pel Govern de la Generalitat de Catalunya i, pel que fa a l'any 2014, va ser aprovada per Acord de Govern de 6 de maig de 2014, mitjançant el qual es va establir la reserva per als contractes de foment de l'objectiu social en 5,5M€ i en 1,35 M€ la contractació reservada a CET. Les entitats candidates a accedir a la reserva han d'inscriure's al Registre d'Empreses Licitadores de la Generalitat de Catalunya (RELI).

En aquest apartat s'analitzen les adjudicacions que han recaigut en les entitats pertanyents al Tercer Sector Social inscrites a l'esmentat RELI i totes aquelles que els òrgans de contractació han comunicat a l'RPC com a pertanyents al Tercer Sector Social, en el moment d'incorporar els contractes adjudicats al Registre Públic de Contractes (RPC). L'adaptació de l'RPC l'any 2013 amb la incorporació de nous camps ha permès disposar, entre d'altres dades, de la tipologia dels adjudicataris relativa al segon semestre de l'any 2013 i, per primera vegada, de la totalitat d'adjudicacions d'un any complet, les de l'any 2014. Així, en endavant, s'analitzen 158 adjudicacions de l'any 2014 a entitats del Tercer Sector Social, per import de 43,4 M€.

Atesa la diversitat d'entitats adjudicatàries de la contractació pública i la finalitat de l'informe, aquelles s'agrupen en les següents cinc categories diferenciades:

a) Centres especials de treball (CET)

Els CET –d'acord amb el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb

discapacitat i de la seva inclusió social- són empreses amb objectiu productiu i amb la finalitat d'assegurar un treball remunerat a persones amb discapacitat. La seva plantilla ha de comptar amb un mínim del 70% de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%.

b) Empreses d'inserció

Les empreses d'inserció –d'acord amb la Llei d'empreses d'inserció 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació del règim de les empreses d'inserció- són les que porten a terme qualsevol activitat econòmica de producció de béns o de prestació de serveis i que tenen per objecte social la integració sociolaboral de persones en situació o greu risc d'exclusió social.

c) Fundacions

Les fundacions –d'acord amb la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, i d'acord amb el contingut de les modificacions introduïdes per la Llei 21/2014, de 29 de desembre, relatiu a les persones jurídiques- són entitats sense ànim de lucre, constituïdes per un o diversos fundadors, mitjançant l'afectació d'uns béns o d'uns drets de contingut econòmic i la destinació de llurs rendiments o dels recursos obtinguts per altres mitjans al compliment de finalitats d'interès general.

d) Associacions

Les associacions –d'acord amb la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, i d'acord amb el contingut de les modificacions introduïdes per la Llei 21/2014, de 29 de desembre, relatiu a les persones jurídiques- són entitats sense ànim de lucre, constituïdes voluntàriament per tres o més persones per a complir una finalitat d'interès general o particular, per mitjà de la posada en comú de recursos personals o patrimonials amb caràcter temporal o indefinit.

e) Altres

En aquesta categoria, molt minoritària, s'agrupen tots aquells altres tipus d'entitats adjudicatàries del Tercer Sector Social diferents als anteriors.

Les dades de la taula 9 presenten el nombre i import de les adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social, amb indicació del tipus d'entitat adjudicatària. S'observa, principalment, com pel que fa al nombre d'adjudicacions, han estat majoritàries les fundacions, amb 61 adjudicacions, que suposen el 38,6% del total. Pel que fa a l'import adjudicat, també són majoritàries les fundacions amb el 50,8% de l'import total (22 M€), seguides pels CET amb el 27,9% (12,1 M€).

Taula 9. Adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social. 2014

Tipologia	Nombre	%	Import	%
Fundacions	61	38,6%	22.062.345,25	50,8%
Centres especials de treball (CET)	52	32,9%	12.126.409,71	27,9%
Associacions	24	15,2%	7.104.786,02	16,3%
Altres	12	7,6%	1.980.713,87	4,6%
Empresa d'inserció (EI)	9	5,7%	193.189,88	0,4%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Analitzant la tipologia d'entitat adjudicatària, es pot apreciar, a la taula 10, que 23 de les 77 entitats adjudicatàries són CET (gairebé una tercera part, 29,9%) i que les segueixen les fundacions, amb 22 entitats, i les associacions, amb 17 entitats, que suposen, respectivament, el 28,6% i el 22,1% del total.

Taula 10. Nombre d'adjudicatàries per tipologia d'entitat del Tercer Sector Social. 2014

Tipologia	Nombre d'adjudicatàries	%
Centres especials de treball (CET)	23	29,9%
Fundacions	22	28,6%
Associacions	17	22,1%
Empresa d'inserció (EI)	8	10,4%
Altres	7	9,1%
Total	77	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

D'acord amb la taula 11, la pràctica totalitat d'aquestes entitats són PIME, repartides de forma similar en les tipologies en què es diferencien aquestes: microempreses (40,3%), petites empreses (36,4%) i empreses mitjanes (20,8%). S'aprecia com el percentatge d'entitats adjudicatàries pertanyents al Tercer Sector Social de cada tipologia de PIME, decreix lleugerament a mida que s'incrementa la dimensió de les entitats. A banda d'aquestes, també s'identifiquen dues altres entitats adjudicatàries, la una de caràcter religiós i l'altra de l'àmbit sanitari.

Taula 11. Nombre d'adjudicatari del Tercer Sector Social per tipologia de PIME. 2014

Tipologia	Nombre	%
Micro	31	40,3%
Petita	28	36,4%
Mitjana	16	20,8%
Altres	2	2,6%
Total	77	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

La taula 12 analitza el procediment d'adjudicació utilitzat majoritàriament en les adjudicacions a les entitats del Tercer Sector Social. S'aprecia com, tant en nombre d'adjudicacions, com pel que fa a l'import, el procediment majoritari ha estat l'obert, assolint el 62,3% de l'import total adjudicat a aquestes entitats.

És oportú prestar atenció a l'import absolut adjudicat per procediment negociat i obert, per tal de poder posar-lo en relació amb les xifres de les reserves de contractació a entitats del Tercer Sector Social previstes a l'Acord de Govern esmentat.

D'aquesta relació se'n desprèn el següent:

- La quantitat destinada a contractació per al foment de l'objectiu social es va establir en 5,5M€, que ha de ser adjudicada mitjançant procediments negociats, i l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social mitjançant aquests procediments va assolir els 16,2M€; és a dir, el triple de l'import de la reserva.

- La previsió de reserva de l'Acord de Govern per als CET es va establir en 1,35 M€, mentre que l'import total adjudicat a aquestes entitats va assolir 12,1€; és a dir, gairebé nou vegades superior a l'import de la reserva.
- La previsió de reserva als CET d'1,35 M€, pot ser adjudicada mitjançant procediment obert, però el volum econòmic adjudicat a les entitats del Tercer Sector per procediment obert, va assolir 16,2M€; és a dir, 12 vegades superior a l'import de la reserva.

Totes aquestes dades de contractació a entitats del Tercer Sector Social, molt superiors a les previsions de la reserva de l'Acord de Govern, ens indiquen que aquest tipus d'entitats són plenament competitives amb les empreses i companyies mercantils quan liciten en procediments oberts, i, per això, les adjudicacions per aquest procediment representen un percentatge molt important del seu volum de negoci amb l'Administració. També ens indica que el volum adjudicat per procediment negociat és força superior al que preveu el propi Acord de Govern per als contractes reservats al foment de l'objectiu social.

Taula 12. Adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social segons el procediment d'adjudicació. 2014

Procediment	Nombre	%	Import	%
Obert	88	55,7%	27.078.950,06	62,3%
Negociat	65	41,1%	16.230.162,11	37,3%
Altres adjudicacions	4	2,5%	143.632,56	0,3%
Derivat d'acord marc	1	0,6%	14.700,00	0,0%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Pel que fa al tipus de contracte adjudicat l'any 2014 a entitats del Tercer Sector Social, s'observa a la taula 13 que el 71,5% del nombre d'adjudicacions van correspondre a contractes de serveis, si bé, pel que fa a l'import, aquests només van suposar el 32,3% de l'import total adjudicat. Els contractes de gestió de serveis públics van ser els majoritaris, pel que fa a l'import, amb el 64,5% de l'import total adjudicat, assolint els 28 M€. També és destacable l'adjudicació

d'un contracte d'obres emmarcat en un projecte d'inserció laboral, per un import d'1,3 M€.

Taula 13. Adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social segons el tipus de contracte 2014

Tipus de contracte	Nombre	%	Import	%
Gestió de serveis públics	43	27,2%	28.029.641,64	64,5%
Serveis	113	71,5%	14.049.273,19	32,3%
Obres	1	0,6%	1.365.561,98	3,1%
Administratiu especial	1	0,6%	22.967,92	0,1%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

La taula 14 presenta les dades de les adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social, segons hagin estat adjudicades pels departaments o pels seus ens adscrits. S'aprecia com gran part de l'import adjudicat, el 83,2%, ho ha estat per part dels departaments, que ha suposat el 53,2% del nombre total d'adjudicacions.

Taula 14. Adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social del conjunt de la Generalitat i del seu sector públic. 2014

Àmbit	Nombre	%	Import	%
Departaments	84	53,2%	36.176.041,35	83,2%
Ens	74	46,8%	7.291.403,38	16,8%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Si es té en consideració quins han estat els principals òrgans adjudicatariis per raó de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social, s'observa a la taula 15 que sis òrgans de contractació han adjudicat el 91% de tot l'import considerat. Els principals han estat el Departament de Benestar Social i Família, amb 21,8 M€ (50,2%), seguit del d'Ensenyament, amb 8,5 M€ (19,7%) i, en tercer lloc, el Departament de Territori i Sostenibilitat, amb 5,5 M€ (12,8%).

Taula 15. Òrgans principals de contractació d'entitats del Tercer Sector Social per import d'adjudicació. 2014

Òrgan de contractació	Nombre	% s/Total d'òrgans	Import	% s/Total d'òrgans
Departament de Benestar Social i Família (amb ICASS)	54	34,2%	21.823.776,04	50,2%
Departament d'Ensenyament	18	11,4%	8.561.043,22	19,7%
Departament de Territori i Sostenibilitat	4	2,5%	5.573.805,79	12,8%
Agència de l'Habitatge de Catalunya	2	1,3%	1.419.011,74	3,3%
Institut Català de la Salut (ICS)	3	1,9%	1.141.298,58	2,6%
Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció	7	4,4%	1.033.147,64	2,4%
Total dels òrgans principals	88	55,7%	39.552.083,01	91,0%
Restat d'òrgans	70	44,3%	3.915.361,72	9,01%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

La incorporació de nous camps a l'RPC ha permès disposar per a l'any 2014 de les dades exposades en aquest document relatives a la inclusió de clàusules socials en els expedients de contractació. Tal i com es desprèn de la taula 16, el 36,7% del nombre d'adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social, que suposen el 39,2% de l'import adjudicat a aquestes, van contemplar la inclusió de clàusules socials en els expedients de contractació.

Els resultats observats estan en concordança amb els valors obtinguts a la taula 1 del present informe i són lleugerament superiors a aquells, però no suposen que la majoria d'adjudicacions, ni en nombre ni en import, a les entitats del Tercer Sector Social, hagin inclòs clàusules socials en els seus expedients de licitació. Això ens indica que la inclusió de clàusules socials en els expedients de contractació no té una incidència que determini una limitació de la concurrència en benefici de les entitats del Tercer Sector Social, les quals demostren, una vegada més, una bona competitivitat amb la resta de licitadors.

Taula 16. Adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social amb clàusules socials. 2014

Clàusules socials	Adjudicacions			
	Nombre	%	Import	%
Sense clàusules	100	63,3%	26.415.460,18	60,8%
Amb clàusules	58	36,7%	17.051.984,55	39,2%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

A la taula 17 es distribueix el nombre d'adjudicacions i els imports adjudicats segons la ubicació provincial de la seu empresarial. Des d'aquest punt de vista, és destacable que **totes les entitats es troben a Catalunya**. Això fa palès que el factor de proximitat és un fet rellevant en l'efectivitat contractual de les entitats del Tercer Sector Social.

Taula 17. Distribució d'adjudicacions i adjudicataris d'entitats del Tercer Sector Social per províncies. 2014

Província	Nombre	%	Import	%	Entitats	%
Barcelona	138	87,34%	41.136.782,56	94,64%	63	81,82%
Girona	12	7,59%	1.559.052,15	3,59%	8	10,39%
Lleida	5	3,16%	684.022,02	1,57%	4	5,19%
Tarragona	3	1,90%	87.588,00	0,20%	2	2,60%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%	77	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

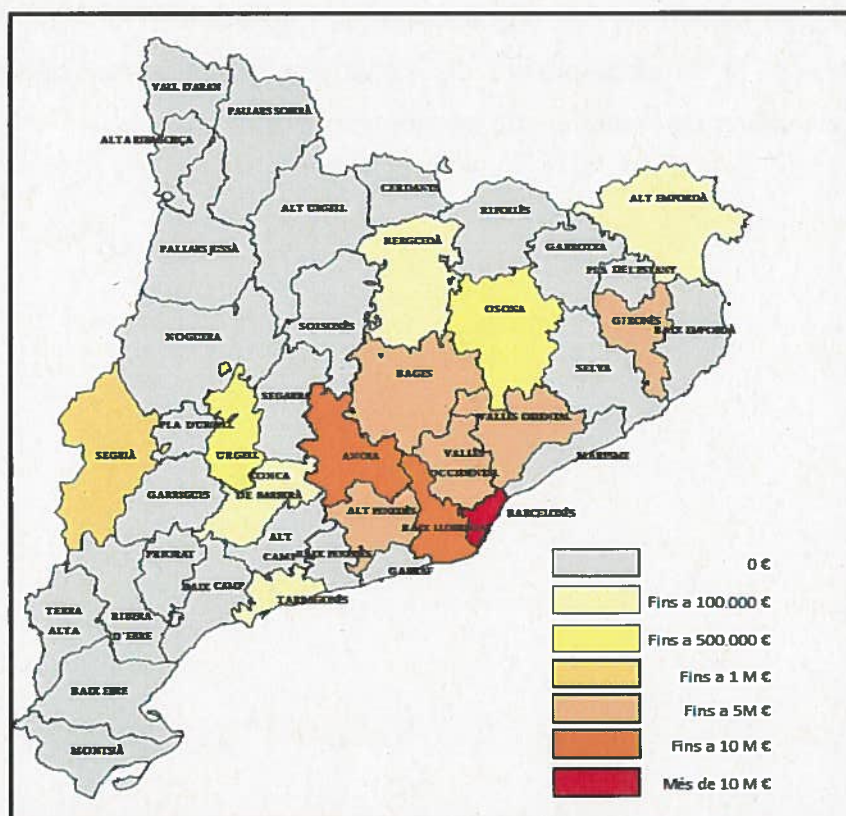
La taula 18 presenta la distribució comarcal del nombre i import de les adjudicacions a les 158 entitats del Tercer Sector Social amb seu social a Catalunya. **El 46,8% de les entitats adjudicatàries tenen la seu social fora de la comarca del Barcelonès, la qual cosa reflecteix una àmplia distribució geogràfica de les adjudicacions**, que pot tenir uns efectes molt positius per a la implementació de polítiques socials associades a la contractació pública i la redistribució econòmica al territori.

Taula 18. Distribució d'adjudicacions i adjudicataris d'entitats del Tercer Sector Social per comarques. 2014

Comarca	Nombre	%	Import	%	Entitats	%
Alt Empordà	1	0,63%	40.000,00	0,09%	1	1,30%
Alt Penedès	2	1,27%	1.389.877,30	3,20%	2	2,60%
Anoia	1	0,63%	5.206.992,17	11,98%	1	1,30%
Bages	3	1,90%	2.332.412,10	5,37%	1	1,30%
Baix Llobregat	11	6,96%	6.013.568,80	13,83%	7	9,09%
Barcelonès	99	62,66%	19.735.233,54	45,40%	41	53,25%
Berguedà	1	0,63%	27.158,73	0,06%	1	1,30%
Conca de Barberà	2	1,27%	39.350,00	0,09%	1	1,30%
Gironès	11	6,96%	1.519.052,15	3,49%	7	9,09%
Osona	2	1,27%	183.250,00	0,42%	2	2,60%
Segrià	4	2,53%	571.328,53	1,31%	3	3,90%
Tarragonès	1	0,63%	48.238,00	0,11%	1	1,30%
Urgell	1	0,63%	112.693,49	0,26%	1	1,30%
Vallès Occidental	16	10,13%	3.320.720,58	7,64%	6	7,79%
Vallès Oriental	3	1,90%	2.927.569,34	6,74%	2	2,60%
Total	158	100,0%	43.467.444,73	100,0%	77	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Aquesta àmplia distribució geogràfica es fa palesa en el mapa següent:

4.2 Comparativa interanual

La taula 19 permet apreciar el nombre, l'import de les adjudicacions i el nombre d'entitats adjudicatàries durant els darrers quatre anys. El nombre d'adjudicacions era constant durant els tres primers anys, el mateix que el nombre d'adjudicataris, que oscil·lava entre els 41 i els 46, depenent de l'any. Pel que fa a l'any 2014, s'ha observat un creixement tant de l'import com del nombre d'adjudicacions i també del nombre d'adjudicataris respecte els anys precedents.

Taula 19. Adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social. 2011 - 2014

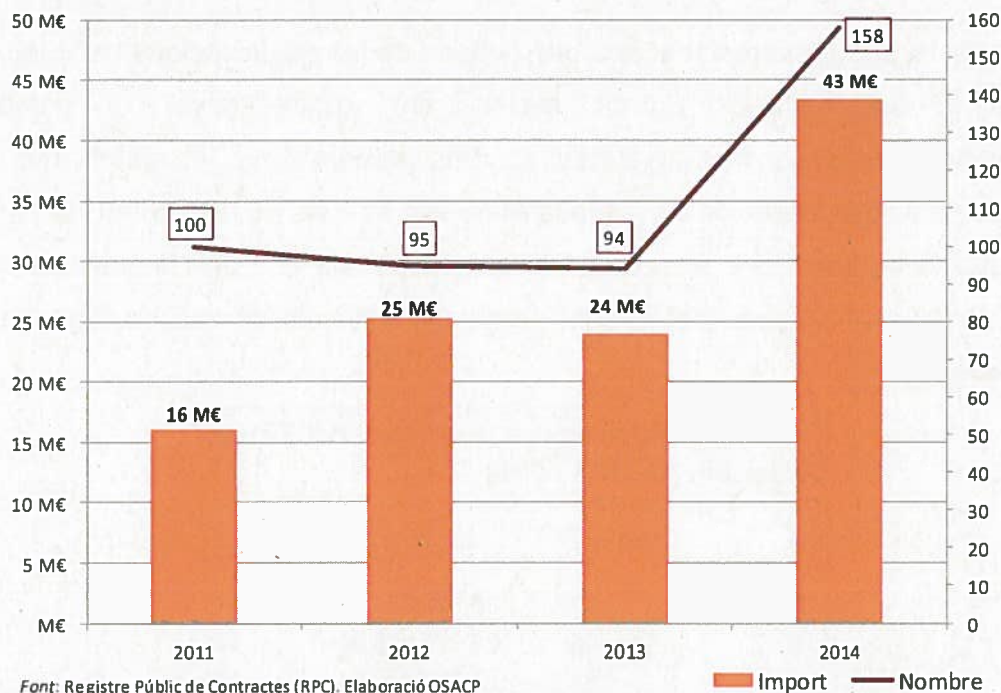
Any	Nombre	Import	Entitats
2011	100	16.065.959,15	41
2012	95	25.227.635,94	46
2013	94	24.029.345,04	42
2014	158	43.467.444,73	77

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Aquest creixement obeeix en part als fruits obtinguts amb les tasques de sensibilització cap aquest tipus de contractació que ha dut a terme l'OSACP des dels seus inicis i que s'han continuïtat amb les presentacions de la Instrucció 1/2014, de 9 de gener, de la directora de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública, per a l'increment de la transparència i l'optimització dels procediments de contractació a tots els departaments de la Generalitat de Catalunya i les entitats del seu sector públic, incloses les Universitats. També hi ha contribuït el poder disposar d'una major informació sobre les dades dels adjudicataris arran de la incorporació a l'RPC de nous camps relatius a la seua social i la seua identificació, quan escau, com a entitats del Tercer Sector Social i la tipologia d'entitat.

El gràfic K defineix aquest escenari i permet apreciar l'evolució de l'import adjudicat en aquest període i el seu creixement el darrer any, així com la mateixa tendència respecte del nombre d'adjudicacions.

Gràfic K. Evolució del nombre i import de les adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social. 2011-2014

L'evolució del volum econòmic total de contractació adjudicat al conjunt dels diferents tipus de licitadors durant l'any 2014 (1.603 M€) va experimentar un creixement del 35% respecte el de l'any 2013 (1.186 M€)². El volum econòmic adjudicat a les entitats del Tercer Sector Social, va experimentar un creixement encara molt més elevat, pels efectes comentats anteriorment

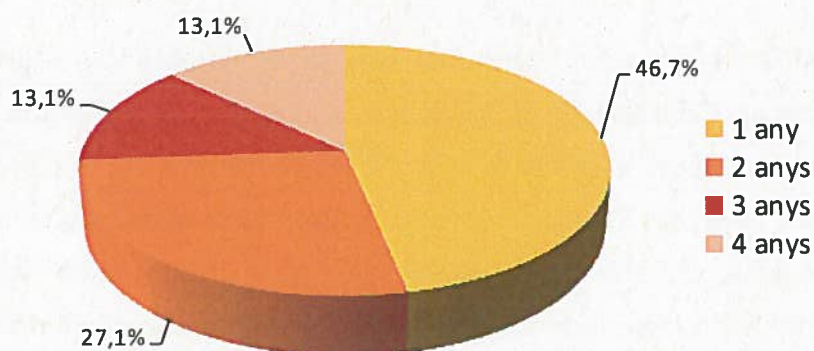
Pel que fa a les entitats adjudicatàries, les quals oscil·len entre 41 i 46, els tres primers anys, i s'eleven a 77 l'any 2014, s'ha determinat el grau de concurrència d'aquestes en funció de la repetició com a adjudicatari que presenta cada entitat en els quatre anys analitzats. El total d'entitats adjudicatàries en tot el període ha estat de 107, que han anat variant cada any, en funció de si han estat adjudicatàries o no. Això determina, tal i com s'observa en el gràfic L, que només el 13,1% d'entitats adjudicatàries del Tercer Sector Social, hagin repetit com a adjudicatàries els 4 anys. Un 27,1%, han estat adjudicatàries dos d'aquests quatre anys analitzats i el 13,1% 3 dels

² Per a més informació consulteu l'Informe de l'activitat contractual de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic l'any 2014.

quatre anys. La proporció més majoritària, el 46,7% del total d'entitats adjudicatàries, ho han estat un sol any dels quatre analitzats.

Amb aquestes dades es pot concloure que, tot i haver un nombre d'entitats del Tercer Sector Social molt més limitat en comparació amb el nombre d'empreses susceptibles d'adjudicació per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, la seva rotació com a adjudicatàries és molt elevada, i les adjudicacions presenten una concurrència molt efectiva. Per aquest motiu menys de la sisena part de les entitats adjudicatàries repeteixen els quatre anys observats. Gairebé la meitat de les empreses adjudicatàries només ho han estat un any dels quatre anys observats.

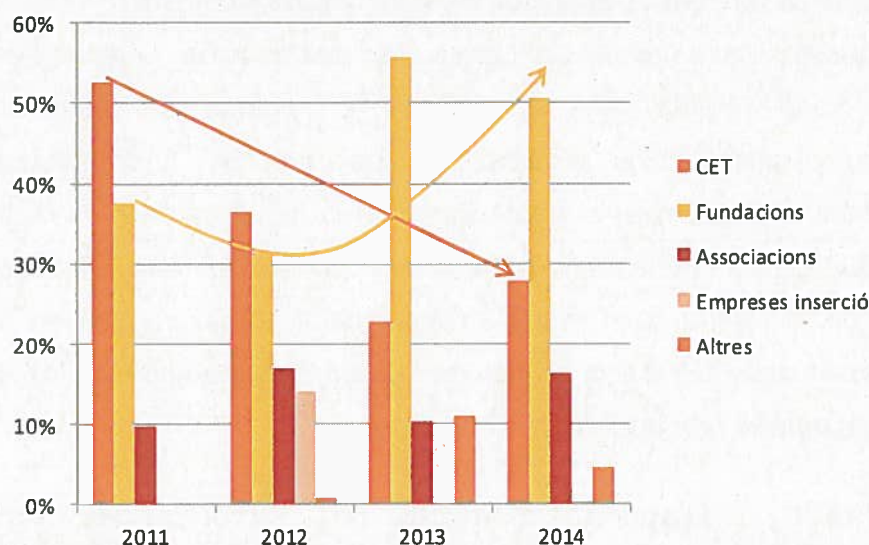
Gràfic L. Proporció d'entitats del Tercer Sector Social adjudicatàries segons freqüència d'adjudicacions. 2011-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

En el gràfic M s'analitza la comparativa entre la distribució percentual de l'import adjudicat a cada tipologia d'entitats del Tercer Sector Social durant els quatre anys analitzats. S'observa que, proporcionalment, l'import adjudicat als CET ha anat disminuint des del 52% de l'import total adjudicat l'any 2011, fins el 27,2% que ha suposat l'any 2014, assolint el seu mínim l'any 2013, amb el 22%. En sentit contrari, la proporció de l'import total adjudicat a les fundacions, presenta una tendència a l'increment, des del 38% de l'any 2011 fins al 50,8% de l'import total adjudicat a entitats del Tercer Sector Social l'any 2014, assolint el seu màxim l'any 2013, amb el 55%.

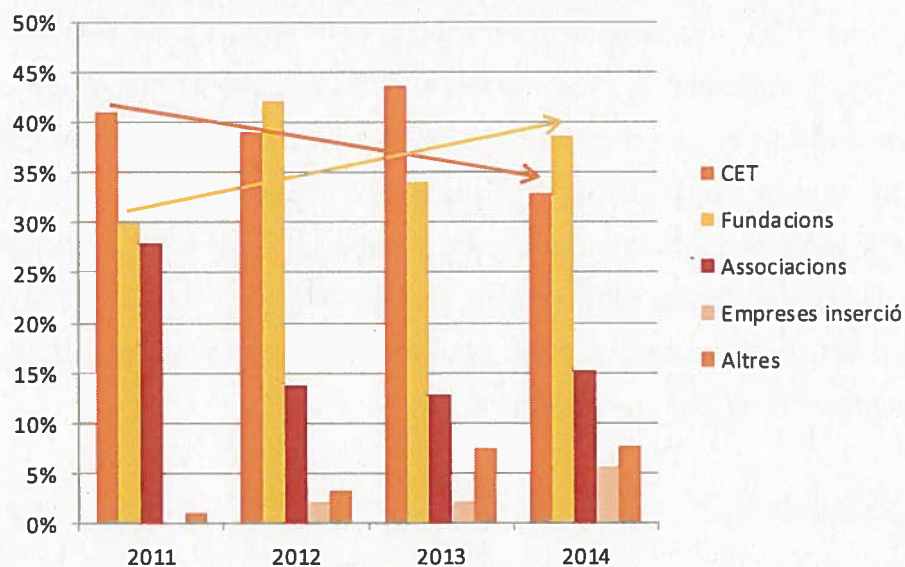
Gràfic M. Distribució de l'import adjudicat per tipologia d'entitat del Tercer Sector Social. 2011-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

En el gràfic N s'observa com, pel que fa al nombre d'adjudicacions, les efectuades als CET tenen una tendència al descens en el conjunt dels quatre anys, tot passant del 41% del 2011 al 32,9% de l'any 2014, si bé van assolir el seu màxim l'any 2013, amb el 43,6%. Pel que fa al nombre d'adjudicacions a les fundacions, el percentatge oscil·la molt més en funció de l'any observat, però també s'observa un tendència a l'increment en el conjunt dels 4 anys tot passant del 30% observat l'any 2011 al 38,6% de l'any 2014.

Gràfic N. Distribució del nombre d'adjudicacions per tipologia d'entitat del Tercer Sector Social. 2011-2014

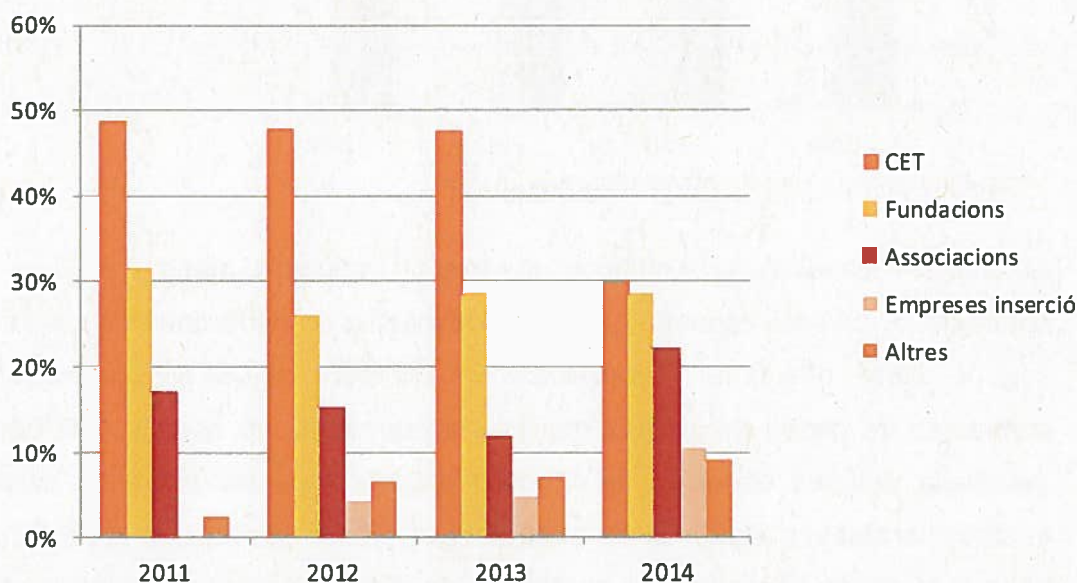

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

El gràfic O ens confirma que el nombre d'entitats adjudicatàries segons les diferents tipologies es manté força constant en tots els tres primers anys. Així, els CET suposaven de mitjana el 47% de les entitats adjudicatàries cada any i les fundacions el 29%. Ara bé, en disposar de més dades l'any 2014 respecte les adjudicacions a empreses del Tercer Sector s'han observat canvis respecte als tres primers anys. El percentatge de fundacions es manté estable en els 4 anys al voltant del 30% del nombre total d'entitats adjudicatàries del Tercer Sector. Ara bé, el percentatge relatiu dels CET ha disminuït respecte al que suposaven les associacions i les empreses d'inserció, que veuen incrementada la seva representativitat.

Això és així perquè el nombre d'entitats que són CET es manté força constant (unes 23 entitats de mitjana) i, en canvi, l'any 2014 resulten adjudicatàries més empreses d'inserció i associacions que els anys precedents. També obeeix al fet que, amb els nous camps implementats a l'RPC, és possible obtenir unes dades més precises sobre les adjudicacions a empreses del Tercer Sector, i això permet detectar com a tals algunes adjudicacions que no era possible detectar en anys anteriors.

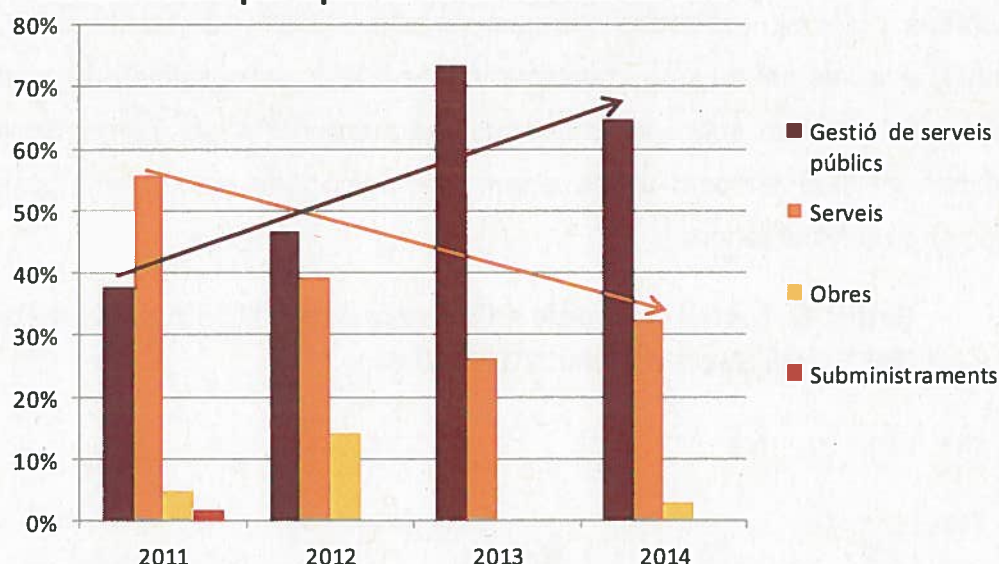
Gràfic O. Distribució dels adjudicataris per tipologia d'entitat del Tercer Sector Social. 2011-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

Aquestes dades, relacionades amb els anteriors gràfics, descarten la possibilitat que la proporció d'import adjudicat als CET disminueixi en el període analitzat com a conseqüència d'adjudicar a un nombre menor de CET, ni un nombre significativament menor d'adjudicacions, ja que la proporció d'entitats adjudicatàries i el nombre d'adjudicacions es manté força constant en tot el període. Això condueix a indicar que la proporció de l'import adjudicat als CET disminueix al llarg del període analitzat perquè, proporcionalment, les adjudicacions a les fundacions són de major import que les corresponents als CET i perquè la incorporació de nous camps a l'RPC ha permès detectar un major nombre d'adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social que no són ni CET ni fundacions, moltes d'elles no inscrites al RELI.

Gràfic P. Distribució de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social per tipus de contracte. 2011-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

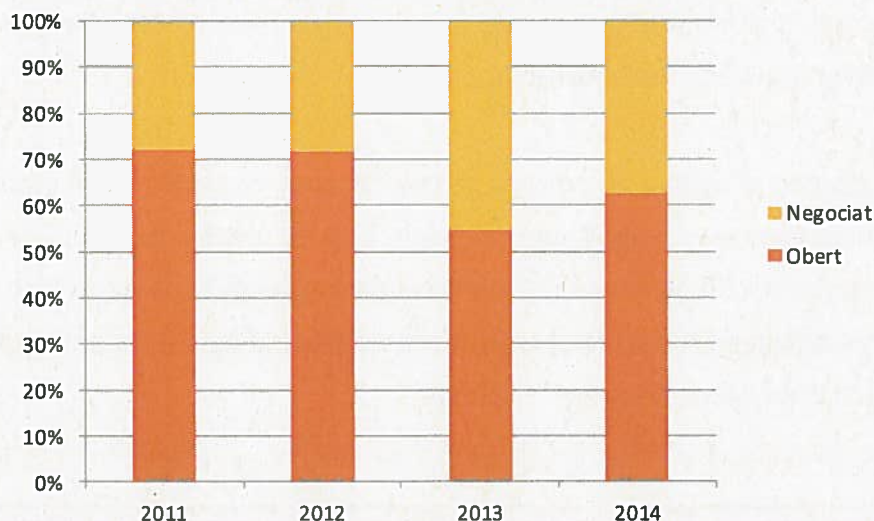
Al gràfic P s'analitza la distribució de l'import adjudicat atenent al tipus de contracte. S'observa variabilitat en el pes específic de cada tipus de contracte segons l'any observat. Fonamentalment l'import adjudicat correspon a contractes de gestió de serveis públics i a contractes de serveis. Ara bé, la tendència del pes específic de l'import adjudicat en contractes de serveis tendeix clarament a disminuir en el període analitzat, mentre que la tendència pel que fa al pes específic dels contractes de gestió de serveis públics tendeix molt clarament a incrementar. Es a dir, cada cop els contractes de gestió de

serveis públics prenen un major pes específic en l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social i cada cop menys els contractes de serveis.

Aquestes dades mostren com les entitats del Tercer Sector Social són competitives en diversos tipus contractuals, exceptuant els contractes de subministraments, en funció de l'oferta de cada any per part dels òrgans de contractació; és a dir, existeix un mercat d'entitats del Tercer Sector Social pels tipus contractuals de serveis, obres i gestió de serveis públics. També es pot apreciar com els contractes de gestió de serveis públics adjudicats a les entitats del Tercer Sector Social van incrementant la seva rellevància econòmica respecte als altres tipus contractuals cada any. Aquesta dada, posada en relació amb la de l'increment proporcional de l'import adjudicat a les fundacions en el període analitzat, comentat amb anterioritat, ens indica que aquest tipus d'entitat resulta, cada cop en major proporció, adjudicatària de contractes de gestió de serveis públics, els quals sovint són de llarga durada i d'import més elevat que la resta de tipus contractuals. Per aquest fet, a mida que s'avança en el període analitzat, les fundacions resulten adjudicatàries proporcionalment d'un major import.

Si analitzem les dades relatives a la distribució de l'import adjudicat a les entitats del Tercer Sector Social, segons hagin resultat adjudicatàries en procediments oberts o negociats, d'acord amb el gràfic Q, s'observa una tendència estable del pes específic de les adjudicacions mitjançant procediment obert, amb un pes mitjà específic de l'entorn del 65% de l'import adjudicat.

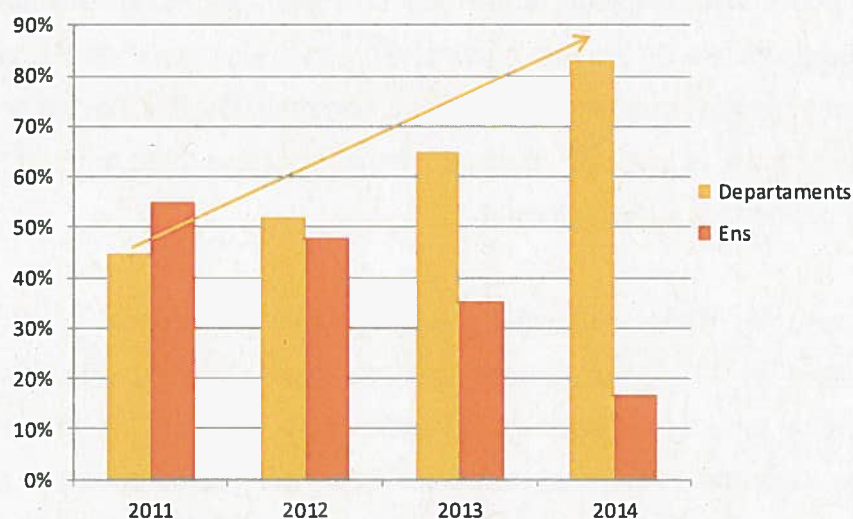
Gràfic Q. Distribució de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social per procediment d'adjudicació. 2011-2014

Això ens condueix a constatar que les entitats del Tercer Sector Social són molt competitives en els procediments oberts, molts d'ells en lliure concurrència amb d'altres empreses. Per tant, el volum econòmic provinent dels procediments negociats, entre els quals s'hi troben els contractes reservats al foment de l'objectiu social, segueix essent significatiu, però no és l'únic ni el principal per accedir a la contractació pública les entitats del Tercer Sector Social.

Finalment, al gràfic R, la comparativa interanual ens permet analitzar també quina ha estat la distribució de l'import adjudicat a les entitats del Tercer Sector Social, en funció de si els adjudicatari han estat els departaments o els ens del seu sector públic.

Gràfic R. Distribució de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social pels departaments i els ens. 2011-2014

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

S'observa una tendència clara, en el període d'aquest quatre anys, d'increment de la proporció d'import total adjudicat a les entitats del Tercer Sector Social per part dels departaments i la consegüent disminució de la proporció d'import adjudicat pels ens del seu sector públic.

Així doncs, el gràfic R permet valorar el pes específic que representen les adjudicacions dels departaments i dels ens del sector públic a les entitats del Tercer Sector Social i comparar amb el pes específic que aquestes representen quan s'analitza l'import total de totes les adjudicacions d'un any concret a tot el conjunt dels diferents tipus de licitadors.

L'any 2014, els departaments van adjudicar el 27,6 % del volum econòmic total adjudicat a tot el conjunt dels diferents tipus de licitadors. En canvi, el mateix any, el percentatge de l'import adjudicat pels departaments, a entitats del Tercer Sector Social, va representar el 83,2% del total adjudicat a aquestes entitats. Analitzant el període comprès entre els anys 2011 al 2013, els percentatges adjudicats pels departaments oscil·len del 12% al 21% de l'import total adjudicat a tots els licitadors i, en canvi, el percentatge de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social se situa en percentatges que oscil·len del 45% al 65%.

Aquestes dades evidencien que existeix un marge d'actuació destinat a impulsar la contractació pública a entitats del Tercer Sector Social per part dels ens del sector públic de la Generalitat de Catalunya.

5. Conclusions

Aquest informe analitza per primera vegada la incorporació de clàusules socials en les adjudicacions relatives a un any complert, el 2014, per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats del seu sector públic.

Els resultats obtinguts permeten assenyalar un seguit d'aspectes que mereixen una especial atenció per part dels poders públics i, en general, de tots els agents implicats en la contractació pública. En concret, convé destacar els punts següents:

Indicadors de clàusules socials:

1. Durant l'any 2014, del total de 7.333 adjudicacions per import de 1.603 M€, **1.856 adjudicacions van incorporar clàusules socials en els plecs que determinaven la seva adjudicació, assolint un import de 412,9 M€.** En termes percentuals, **el 25,3% del total de les adjudicacions, per un import que suposa el 25,8% del volum econòmic global, van incorporar clàusules socials** en les seves adjudicacions.
2. Pel que fa al procediment de licitació utilitzat, de les 1.856 adjudicacions, per import de 412,9 M€, que van incorporar clàusules socials, **el 56,8% d'aquest import va estar adjudicat mitjançant procediment obert**, essent aquest àmpliament majoritari respecte al 37,6% adjudicat per procediments negociats o al 5,5% per derivats d'acord marc. **Els contractes que incorporen clàusules socials adjudicats per procediments negociats són d'un import mitjà superior als que no n'incorporen.** La diferència no és tan acusada en el cas de procediments oberts.
3. De l'import total adjudicat per **procediment obert**, un 28,6% va correspondre a expedients de contractació que incorporaven

clàusules socials. En relació als **procediments negociats**, una **tercera part** dels contractes adjudicats integren clàusules socials, mentre que els **derivats d'acord marc** només les incorporen en una **desena part** del total adjudicat. Aquest fet podria obeir a la prèvia inclusió de clàusules socials en l'acord marc del que deriven els contractes.

4. Pel que fa al tipus de contracte adjudicat, el **60,2% (1.117)** de les **1.856 adjudicacions que van incorporar clàusules socials corresponien a contractes de subministraments**. Pel que fa a l'import, els contractes de gestió de serveis públics van ser els més rellevants, amb el **29% (119,7 M€)** dels 412,9 M€ adjudicats, seguits dels contractes d'obres que amb 106,4 van assolir el 25,8% del total. Els contractes d'obres i de gestió de serveis públics que incorporen clàusules socials tenen un import mitjà superior respecte els que no les incorporen. En canvi, els contractes de subministraments que no incorporen clàusules socials tenen un import mitjà superior.
5. De l'import total adjudicat en cada tipus contractual, el **59,9% del corresponent a contractes d'obres i el 54,6% del corresponent a contractes de gestió de serveis públics van incorporar clàusules socials**. En la resta de tipus contractuals, aquest percentatge oscil·lava entre el 15,3%, en els contractes de subministraments, fins al 17,5% en els contractes de serveis.
6. En relació a les adjudicacions realitzades pels departaments de la Generalitat de Catalunya, s'observa per al període analitzat que el **16,5% del nombre total d'adjudicacions incorporava clàusules socials**, la qual cosa va suposar el **17,6% de l'import total** adjudicat per aquells. Aquestes mateixes dades referides als **ens del sector públic i a les universitats** presenten percentatges superiors, tant pel que fa al nombre d'adjudicacions (**27,4%**), com pel que fa a l'import (**29,8%**).

7. Respecte al **volum de l'import adjudicat en contractes que incloïen clàusules socials** respecte els que no les incloïen, els **òrgan de contractació majoritaris** van ser Infraestructures de la Generalitat de Catalunya SAU amb 79,8 M€, el Servei Català de la Salut amb 71,8 M€ i el Departament de Benestar Social i Família amb 61,8 M€.
8. L'any 2013 l'**import absolut de les adjudicacions que van incorporar clàusules socials** va assolir 325,3 M€, i el de l'any 2014 va créixer fins els 412 M€, amb un **creixement percentual interanual del 26,9%** que suposa 87 M€ en import absolut. Pel que fa al nombre, les 1.310 adjudicacions de l'any 2013 que van incorporar clàusules socials van passar a 1.856 l'any 2014. Això representa un **creixement interanual del 41,7%**, que suposa 546 adjudicacions més.
9. L'import dels contractes adjudicat per procediment obert que van incorporar clàusules socials va passar dels 224 M€ de l'any 2013, als 234 M€ l'any 2014. Això determina que, de mitjana, un **29,8% de l'import total adjudicat per procediment obert correspon a contractes que van incorporar clàusules socials en els seus expedients**. Les mateixes dades per als contractes adjudicats per procediments negociats presenten un creixement, d'un any a l'altre, de 75 M€, que representa el 28,9% de l'import total adjudicat per aquests procediments.
10. Pel que fa als tipus de contractes que van incorporar clàusules socials, el **creixement interanual més significatiu es va observar en els contractes de gestió de serveis públics**, que es van incrementar en 99 M€, seguits dels d'obres, amb un increment de 30 M€. En nombre, els contractes de subministraments van créixer d'un any a l'altre amb 348 adjudicacions.

11. El conjunt de les dades analitzades i el resultat obtingut posen de manifest la utilitat d'organitzar una possible **jornada amb l'objectiu de sensibilitzar als òrgans de contractació** per tal d'incrementar el volum d'adjudicacions amb clàusules socials i, **als responsables de comunicació de dades a l'RPC** per facilitar-los la identificació amb plena seguretat dels expedients que les incorporen.

Indicadors d'adjudicatariis pertanyents al Tercer Sector Social:

12. L'any 2014 es van materialitzar **158 adjudicacions per import de 43,4 M€, a 77 entitats del Tercer Sector Social**. El **38,6%** (61) van recaure en **fundacions** i, pel que fa a l'import, les més majoritàries també van ser les **fundacions**, amb el **50,8%** (22 M€). La pràctica **totalitat** d'entitats adjudicatàries van ser **PIME**, de les quals els CET, amb 23 entitats (29,9%), van ser les majoritàries.

13. El **procediment d'adjudicació utilitzat majoritàriament**, tant en **nombre (55,7%)** com en **import (62,3%)**, per a les adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social va ser l'**obert**. Pel que fa al **tipus de contracte**, el **majoritari** en nombre va correspondre a contractes de **serveis (71,5%)** i, pel que fa a l'**import**, els majoritaris van ser els **contractes de gestió de serveis públics**, amb el **64,5%** de l'import total.

14. **Els departaments van adjudicar a entitats del Tercer Sector Social el 83,2% de l'import total adjudicat**, essent els departaments de Benestar Social i Família, i d'Ensenyament els capdavanters. Els ens del sector públic van adjudicar el **16,8%** de l'import total, encapçalats per l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

15. El **36,7%** de les adjudicacions de l'any 2014, en nombre, i el **39,2%**, en import, a entitats del Tercer Sector Social, incorporaven **clàusules socials** en els seus expedients de contractació. La proporció és superior a l'observada en el conjunt de

totes les adjudicacions de l'any 2014, però no és majoritària, la qual cosa evidencia que la inclusió de clàusules socials no limita la concurrència ni actua com a element discriminador de les adjudicacions a determinats adjudicataris.

16. **El 100% de l'import adjudicat va recaure en entitats del Tercer Sector Social amb seu social a Catalunya**, de les quals el 46,8% tenen la seu social en comarques diferents a la del Barcelonès, la qual cosa reflecteix una **bona distribució geogràfica de les adjudicacions**.
17. En el període **2011 – 2014**, el nombre d'adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social s'ha incrementat des de les 94 de l'any 2013 fins a les **158 anuals**, i l'import s'ha incrementat dels **16 M€ l'any 2011**, als **43 M€ l'any 2014**. El nombre d'adjudicataris ha oscil·lat entre 41 i 77 per any, amb un nombre total d'entitats, per a tot el període, de 107, de les quals només el 13,1% han estat adjudicatàries tots els anys i el 46,7% només un any, la qual cosa revela una **gran concurrència en aquest tipus d'adjudicataris**.
18. Pel que fa a la proporció de l'import total adjudicat a cadascuna de les tipologies d'entitats del Tercer Sector Social adjudicatàries, la **proporció adjudicada als CET ha anat disminuint des del 52% de l'any 2011, al 27,9% de l'any 2014**, mentre que l'efecte invers s'ha observat per a les fundacions, les quals han evolucionat des del **38% l'any 2011, al 50,8% l'any 2014**. Pel que fa al nombre d'adjudicacions, les relatives als CET tenen tendència a **decréixer**, des del 41% de l'any 2011 al 32,9% de l'any 2014, i les de les fundacions a **incrementar**, des del 30% de l'any 2011 al 38,6% de l'any 2014. **La proporció d'entitats adjudicatàries es manté força constant els anys 2011 a 2013**, representant els CET el 47% del total d'adjudicataris i les fundacions el 29%, però l'any 2014 la representativitat de les fundacions es manté i la dels

CET decreix fins el 29%, si bé manté el nombre absolut d'entitats adjudicatàries.

19. **Respecte els tipus de contractes adjudicats a les entitats del Tercer Sector Social, s'observa una variabilitat en funció de l'any observat, fet que revela una presència d'aquestes entitats en tots els àmbits contractuals i una tendència incrementar la rellevància econòmica dels contractes de gestió de serveis públics i, en sentit contrari, a disminuir la rellevància de l'import econòmic dels contractes de serveis.**
20. **Atenent al procediment d'adjudicació més rellevant en les adjudicacions a entitats del Tercer Sector Social, s'aprecia una estabilització, al voltant del 65%, de la proporció de l'import total adjudicat a aquestes mitjançant procediment obert, fet que revela la bona competitivitat d'aquestes entitats enfront d'altres tipus d'empreses.**
21. **En el període analitzat s'observa un increment de la proporció de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social per part dels departaments de la Generalitat de Catalunya, evolucionant des del 44,9% l'any 2011, al 83,2% l'any 2014, i un descens de la proporció de l'import adjudicat a entitats del Tercer Sector Social per part dels ens del sector públic.**

Barcelona, 5 de juny de 2015

